

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 6CoE/85/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3814222427
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 07. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Stanislava Marková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2015:3814222427.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v exekučnej veci oprávneného: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 792 752, proti povinnému: S. W., nar. XX.XX.XXXX, bytom J. M. E. XXX/XX, K., o vymoženie 3.230,80 eur s príslušenstvom, o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, na odvolanie oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Prievidza zo dňa 13. januára 2015, č. k. 16Er/4481/2014-12, jednomyseľne takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu **p o t v r d z u j e** .

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením okresný súd zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Svoje rozhodnutie odôvodnil s poukazom na § 44 ods. 1, ods. 2 Exekučného poriadku, § 52, 53, 54 Občianskeho zákonníka, zákon č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní, príslušné ustanovenia Smernice Rady č. 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. Uviedol, že oprávnený sa domáhal vykonania exekúcie proti povinnému na podklade exekučného titulu, ktorým je rozsudok Slovenského arbitrážneho súdu, zriadeného pri Slovak arbitration court, s.r.o., sp. zn. 100/05/14, vydaný dňa 19.06.2014 právoplatným 22.08.2014, vykonateľným 26.08.2014. Okresný súd sa oboznámil s návrhom na vykonanie exekúcie, so žiadosťou o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, s exekučným titulom, so zmluvou o revolvingovom úvere zo dňa 30.07.2013 a dospel k záveru, že žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie je potrebné zamietnuť. Zmluvu o úvere, na základe ktorej bol povinnému poskytnutý úver v sume 1.500 eur a ktorý sa povinný zaviazal vrátiť v 42 mesačných splátkach po 80,37 eur, okresný súd posúdil ako zmluvu spotrebiteľskú (s prihliadnutím na povahu účastníkov, obsah zmluvy a vopred pripravený obsah zmluvy na predtlačenom formulári) a na vzťah medzi veriteľom (oprávneným) a dlžníkom (povinným) aplikoval ustanovenia spotrebiteľského práva. Preskúmaním Rozhodcovskej zmluvy č. 8500061107 zo dňa 30.7.2013, konkrétne čl. 5, vzhliadol súd v takto ustanovenom zmluvnom dojednaní nekalú podmienku, k čomu ho viedli ďalej uvedené dôvody. V zmysle čl. 4, 5 Rozhodcovskej zmluvy č. 8500061107 zo dňa 30.7.2013 sa veriteľ a dlžník dohodli na nasledovnom znení rozhodcovskej zmluvy: Akékoľvek spory, nezrovnalosti alebo nároky medzi zmluvnými stranami vyplývajúce alebo súvisiace s ustanoveniami Zmluvy o RÚ, s porušením, ukončením či neplatnosťou Zmluvy o RÚ budú riešené cestou príslušného súdu v súdnom konaní alebo v rozhodcovskom konaní pred niektorým z nasledujúcich stálych rozhodcovských súdov podľa rokovacieho poriadku týchto stálych rozhodcovských súdov: Slovenský arbitrážny súd zriadený Slovak arbitration court, s.r.o., IČO: 44 130 481, so sídlom Krížna 56, 821 08 Bratislava, zapísaná v obchodnom registri Okresného súdu Bratislava I, oddiel: Sro, vložka č.: 52189/B, • Victoria rozhodcovský súd v Banskej Bystrici, zriadený pri Victoria legal arbiter s.r.o., IČO: 44 826 460, so sídlom Zvolenská cesta 37, 974 01 Banská Bystrica, zapísaný v obchodnom registri Okresného súdu Banská Bystrica, oddiel: Sro, vložka č.: 16626/S. Výber rozhodcovského súdu, ktorý bude oprávnený vec prejednať a rozhodnúť spočíva na zmluvnej strane podávajúcej žalobný návrh. Možnosť výberu spôsobu riešenia sporu povinným je podľa názoru súdu len zdanlivá. V prevažnej väčšine sporov zo spotrebiteľských úverov je na strane žalobcu veriteľ, pričom dlžník ako

spotrebiteľ v zásade žalobu nepodáva. Spotrebiteľ teda podľa uvedenej úpravy nemá žiadnu možnosť ovplyvniť alternatívu riešenia sporu, v čom súd vzhliadol nekalú povahu dojednania o možnosti riešenia sporov. Tu sa súd zaoberal aj tým, či je vôbec možné v rámci spotrebiteľského právneho vzťahu platnú rozhodcovskú zmluvu uzatvoriť. Vzhľadom ku skutočnosti, že rozhodcovské konanie de facto reprezentuje realizáciu právnych záruk, ktorú upravuje čl. 46 Ústavy SR ako právo na súdnu a inú právnu ochranu ako aj s poukazom na ustanovenia § 1 ods. 1, § 3 ods. 1 a § 51 ods. 3 zákona č. 244/2002 Z.z. takéto zmluvné dojednanie nie je možné v spotrebiteľskej zmluve úplne vylúčiť. Takouto otázkou sa zaoberal aj Najvyšší súd Českej republiky, ktorý v odôvodnení svojho rozhodnutia 32Cdo 2282/2008 uviedol, že rozhodovanie sporov v rozhodcovskom konaní nie je porušenie čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, pokiaľ účastníci konania majú možnosť ovplyvniť, aký rozhodca (či skupina rozhodcov) bude o ich právach a povinnostiach v súlade s platnou rozhodcovskou zmluvou rozhodovať. Zmluvné dojednanie o voľbe spôsobu riešenia sporu v rozhodcovskom konaní predpokladá v zmysle ustanovenia § 3 ods. 1 zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní dohodu obidvoch zmluvných strán vo forme osobitnej zmluvy alebo formou rozhodcovskej doložky k zmluve. Rovnako dohodu vyžaduje v zmysle ustanovenia § 6 ods. 1 a § 8 zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní aj voľba rozhodcu resp. postup jeho dodatočného ustanovenia. V danom prípade bola voľba rozhodcu uskutočnená jednostranne, nakoľko samotné ustanovenie rozhodcu na predtlačenom formulári dokonca predchádzalo nepochybne aj samotnému rozhodnutiu povinného si finančné prostriedky touto cestou obstaráť, čiže predtým ako k uzatvoreniu zmluvy o revolvingovom úvere povinný vôbec pristúpil. Jednostrannosť a nekalosť tohto zmluvného dojednania súd vidí v tom, že faktickým subjektom, ktorý definuje, kto je rozhodcom je v tomto prípade Veriteľ, čiže oprávnený, pretože tento zostavil znenie rozhodcovskej zmluvy vo svojej vopred pripravenej formulárovej zmluve. Dohoda strán o tom, že spor medzi nimi predložia k prejednaniu a rozhodnutiu súkromným osobám alebo rozhodcovským inštitúciám, ktoré si za tým účelom zvolia, má o to väčší význam, pretože rozhodca nenachádza právo, ale tvorí (eventuálne napevno stanovuje), vyjasňuje, urovnáva záväzkový vzťah v zastúpení strán. Jeho moc nie je delegovaná zvrchovanou mocou štátu, ale pochádza od subjektívnej vlastnej moci strán určovať svoj osud. V danom prípade táto vôľa pochádza však len od jednej, a to silnejšej zo strán, ktoré spotrebiteľskú zmluvu uzavreli, čo v ich vzťahu spôsobuje značnú nerovnováhu. Uvedené zároveň naznačuje, že veriteľov výber rozhodcov zrejme nebol náhodný. Oprávnený ako veriteľ uzatváral identické rozhodcovské zmluvy, a na ich základe opakovane zvolil pre riešenie sporu ten istý rozhodcovský súd, keď podaním žaloby vylúčil možnosť, aby spor riešil pred všeobecným súdom. Súd pritom prihliada pri výkone rozhodcovského rozsudku, ktorý bol vydaný bez účasti spotrebiteľa, ex offo na nekalú povahu rozhodcovskej zmluvy uzavretej medzi podnikateľom a spotrebiteľom. Pri tejto príležitosti dáva súd do pozornosti rozsudok Európskeho súdneho dvora vo veci C-40/08 zo 6. októbra 2009, Asturcom Telecomunicaciones SL proti Cristina Rodríguez Nogueira, v ktorom bola riešená predbežná otázka, ktorá sa týkala výkladu smernice 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993 o neprijateľných podmienkach v spotrebiteľských zmluvách v tom zmysle, že súd, ktorý rozhoduje o návrhu na nútený výkon právoplatného rozhodcovského rozsudku vydaného bez účasti spotrebiteľa, musí i bez návrhu uplatniť nepríjemnosť rozhodcovskej doložky obsiahnutej v zmluve. Zo záveru tohto rozsudku vyplýva povinnosť exekučného súdu prihliadnuť aj z úradnej moci na neprijateľné podmienky upravené v rozhodcovskej zmluve. Nekalú povahu rozhodcovskej zmluvy súd má preskúmať v rozsahu, v akom podľa vnútroštátnych procesných pravidiel môže takéto posúdenie vykonať v rámci obdobných opravných prostriedkov vnútroštátnej povahy. Pre účely posúdenia prípadného nekalého charakteru zmluvnej podmienky hranica ochrany spotrebiteľa vychádza nielen z konkrétneho exemplifikatívneho výpočtu nekalých zmluvných dojednaní (podľa ustanovenia § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka v znení platnom ku dňu uzatvorenia zmluvy), ale tiež zo všeobecného zákazu akéhokoľvek dojednania, ktoré vytvorí v právach a povinnostiach značnú nerovnováhu (podľa ustanovenia § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení platnom ku dňu uzatvorenia zmluvy). Neprijateľné podmienky sú doplňované aj samotnou právnou úpravou, keď s účinnosťou od 1.1.2008 je v ustanovení § 53 ods. 4 písm. r) Občianskeho zákonníka výslovne uvedená aj neprijateľná podmienka požadovania od spotrebiteľa v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní. Ustanovenie § 53 ods. 4 písm. r) Občianskeho zákonníka je treba vykladať aj so zreteľom na ust. § 106 O.s.p., ktoré pri platnej rozhodcovskej zmluve bráni konaniu pred štátnym súdom. Ak rozhodcovská zmluva dáva na výber medzi štátnym a rozhodcovským súdom, ale pre prípad vyvolania rozhodcovského konania dodávateľom (ako to bolo v tomto prípade, keď podaním žaloby na rozhodcovský súd oprávneným, povinný stratil možnosť domáhať sa ochrany svojich práv na všeobecnom súde) sa musí spotrebiteľ podrobiť rozhodcovskému konaniu, nie je možné poskytnúť súdnu ochranu v rámci exekúcie, ak je exekučným titulom rozhodcovský rozsudok a oprávneným je

dodávateľ. Rozhodcovskú zmluvu je preto treba vykladať tak, že neodporuje citovanému zákonnému ustanoveniu iba vtedy, ak práva v exekúcii uplatňuje ako oprávnený spotrebiteľ. Existujúca, ale neplatná rozhodcovská zmluva nemôže byť potom základom právomoci rozhodcovského súdu. Ak si rozhodca svoju právomoc z takto uzavretej rozhodcovskej zmluvy odvodil, na ktorom základe následne vydal exekučný titul, nemožno takéto rozhodnutie považovať za rozhodnutie vydané osobou na to oprávnenou. Uvedené spôsobuje, že pred podaním návrhu na vykonanie exekúcie neprebehlo riadne rozhodcovské konanie, ktorého výsledkom by bol rozhodcovský rozsudok, na podklade ktorého by mohla vedená exekúcia.

Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote odvolanie oprávnený, ktorý namietal nesprávne právne posúdenie veci. Navrhol uznesenie okresného súdu zrušiť a vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie. Namietal postup súdu, ktorý viedol k posúdeniu rozhodcovskej zmluvy ako neplatného úkonu. Exekučný súd sa z hľadiska platnej právnej úpravy nedôsledne resp. vôbec nezaoberal povahovou rozhodcovskej zmluvy v tom smere, či ide o individuálne dohodnutú zmluvu alebo nie. Pritom v zmysle ust. § 53 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka je táto otázka podstatná, či je vôbec prípustné posudzovať nejaké dojednanie medzi spotrebiteľom a dodávateľom ako neprijateľnú podmienku alebo nie. V prípade individuálnych dojednaní je posudzovanie neprijateľnosti zo zákona vylúčené. Podľa ust. § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka, za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Za individuálne dojednané sa podľa ust. § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka považuje také ustanovenie, ktoré spotrebiteľ mohol ovplyvniť čo do jeho obsahu; mohol ovplyvniť jeho zaradenie do zmluvy bez toho, aby to malo dôsledky na následné (ne)uzavretie hlavnej zmluvy (t. j. zmluvy, ktorá predstavuje založenie hlavného zmluvného vzťahu); mohol ovplyvniť jeho zaradenie do komplexu vzájomných práv a povinností zmluvných strán bez toho, aby to malo dôsledky na následné (ne)uzavretie hlavnej zmluvy. Rozhodcovská zmluva č. 8500061107 nebola nikdy podmienkou uzavretia zmluvy o revolvingovom úvere. To vyplýva z bodu 2. rozhodcovskej zmluvy, ale aj z práva na jednostranné odstúpenie od nej. Povinný teda mohol nepristúpiť na uzavretie rozhodcovskej zmluvy resp. aj jednostranne dosiahnuť zánik takejto dohody. Je nesporným, že vlastným úkonom mohol ovplyvniť existenciu rozhodcovskej zmluvy, a teda aj obsah vzájomného vzťahu s oprávneným. Rozhodcovská zmluva splňa preto charakter individuálneho ustanovenia a nemôže byť preto (resp. jej časť) neprijateľnou podmienkou. Exekučný súd vychádzal len z ničím nezdôvodniteľnej domnienky, kedy predloženie formulárovej zmluvy by malo znamenať, že nejde o individuálnu dohodu. Pritom v zmysle ust. § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka je rozhodujúca práve možnosť spotrebiteľa ovplyvniť obsah resp. jej samotné zaradenie do zmluvného vzťahu. Z rozhodcovskej zmluvy č. 8500061107 vyplýva, že jej uzavretie nie je podmienkou uzavretia samotnej zmluvy o revolvingovom úvere, ale výslovne z nej vyplýva možnosť jednostranne odstúpiť do 14 dní od jej uzavretia. Otázku jednostranného zrušenia rozhodcovskej zmluvy spotrebiteľom už posudzoval aj NS SR, ktorý v uznesení zo dňa 22.11.2012, sp. zn. 3MCdo 14/2011 uviedol, že zo spisu vyplýva, že bod 4.9.2. všeobecných podmienok ustanovoval, že klient má právo odmietnuť rozhodcovskú doložku uvedenú v bode 4.9.1. do 30 dní odo dňa účinnosti týchto obchodných podmienok alebo do 30 dní od uzatvorenia zmluvného vzťahu s bankou. Predmetný bod mal zrejme nezanedbateľný vplyv na prípadnú právomoc rozhodcovského súdu na prejednanie a rozhodnutie sporov z právneho vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou. NS SR uvedené dojednanie pripustil v rámci všeobecných podmienok, kde spotrebiteľ mal len dve možnosti - buď ich odmietne (a teda nevznikne ani hlavný zmluvný vzťah) alebo s nimi súhlasí. V tejto prejednávanej veci rozhodcovská zmluva ani nie je súčasťou všeobecných podmienok resp. inej zmluvy a súčasne povinný pri odmietnutí ju uzavrieť mohol bez akýchkoľvek dôsledkov uzavrieť zmluvu o revolvingovom úvere. Z hľadiska účinkov rozhodcovskej zmluvy a samotného rozhodcovského konania poukázal tiež na to, že spotrebiteľovi poskytuje minimálny rovnaký a v niektorých smeroch oveľa širší rozsah ochrany a možnosti uplatnenia práv, ako je tomu pri konaní pred súdom. Vykonanie rozhodcovského konania v písomnej forme sa neodlišuje od prípadov, kedy aj pred všeobecným súdom prebiehajú spotrebiteľské spory bez účasti spotrebiteľa, či bez nariadenia pojednávania. Spotrebiteľ pritom môže žiadať nielen o vykonanie ústneho prejednávania veci, ale aj jeho vykonanie v mieste svojho bydliska, alebo pred všeobecným súdom. Medzi účastníkmi uzavretá rozhodcovská zmluva popri tom, že je individuálnym dojednaním, by nespĺňala ani definíciu neprijateľnej podmienky podľa § 53 ods. 1 resp. ods. 4 písm. r) Občianskeho zákonníka. Zároveň je v súlade s vyššie spomenutým rozhodnutím NS SR. V prípade rozhodcovskej zmluvy č. 85000611107 je vylúčené splnenie podmienky podľa § 53 ods. 4 písm. r) Občianskeho zákonníka a teda rozhodcovská zmluva

ani žiadnu neprijateľnú podmienku neobsahuje a ani sama takouto podmienkou nie je. Z formulácie rozhodcovskej zmluvy vyplýva, že spory zo zmluvy o revolvingovom úvere môžu byť riešené buď v konaní pred všeobecným súdom alebo pred rozhodcovským súdom. Zmluva neobsahuje povinnosť postupovať výlučne prostredníctvom rozhodcovského konania pri riešení sporov, nezrovnalostí, nárokov medzi zmluvnými stranami. Z jej obsahu je zrejmé aj to, že konanie pred rozhodcovským súdom je len alternatívne. Uplatňuje sa len vtedy, ak sa nepristúpi k riešeniu vecí pred všeobecným súdom. Spotrebiteľ a dodávateľ nie sú nijako limitovaní pri podaní žaloby. Hodnotiť porušovanie zmluvy dlžníkom ako častejší dôvod vedúci k vzniku sporu v prospech dlžníka v žiadnom prípade nepredstavuje ani ochranu spotrebiteľa, keďže aj podľa smernice Rady 93/13/EHS jeden z jej cieľov znie: keďže v súlade s princípom stanoveným pod názvom Ochrana ekonomických záujmov spotrebiteľov, uvedeným v týchto programoch, nadobúdatelia tovaru a služieb by mali byť chránení proti zneužitiu právomocí zo strany predajcu alebo dodávateľa, najmä proti jednostranným štandardným zmluvám a neprímeranému popretiu ich základných práv v zmluvách. Základným právom spotrebiteľa nie je právo na porušovanie zmluvy či dokonca na výhodnejšie postavenie z tohto porušovania. V súvislosti s posúdením platnosti rozhodcovskej zmluvy sa v skutkovo i práve rovnakej veci Krajský súd v Banskej Bystrici stotožnil s právnym názorom oprávneného v uznesení sp. zn. 1CoE/328/2013 zo dňa 10.12.2013. Poukázal aj na uznesenie Krajského súdu v Žiline sp. zn. 8CoE/4/2014-42 zo dňa 31.01.2014, ktorý posudzoval rozhodcovskú zmluvu totožného znenia ako je rozhodcovská zmluva v tejto veci. Krajský súd v Žiline dospel k záveru, že povinný mal právo výberu a tomuto bola daná možnosť dodatočne, a to aj v prípade predchádzajúceho podpisu zmluvy, od tejto zmluvy odstúpiť bez toho, aby to malo za následok ukončenie zmluvy o revolvingovom úvere. Je teda zrejmé, že v tomto prípade bola daná možnosť spotrebiteľovi slobodne sa rozhodnúť, či sa podriadi rozhodcovskému konaniu alebo v určenej lehote dodatočne - po uzavretí zmluvy - jednostranne vypovedal rozhodcovskú zmluvu a tým dosiahol jej zrušenie. Dôvody uvádzané v napadnutom uznesení neobstoja ani pri výklade § 53 ods. 1 a § 53 ods. 4 písm. r) Občianskeho zákonníka založenom na princípe nepriameho účinku smernice 93/13/EHS. Ust. čl. 3 ods. 3 smernice v spojení s ust. bodu 1 písm. q) prílohy danej smernice považuje za nekalú podmienku súvisiacu s rozhodcovskou zmluvou iba takú podmienku, ktorá od spotrebiteľa vyžaduje riešiť spory, resp. predkladať tieto na riešenie v rámci takého rozhodcovského resp. arbitrážneho konania, ktoré nie je upravené právnymi predpismi. V tomto smere je jasné, že rozhodcovská zmluva nespĺňa žiadny znak nekalej praktiky, keďže výslovne odkazuje na úpravu obsiahnutú v zákone č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní a nevyžaduje od spotrebiteľa riešiť veci výhradne cestou arbitráže. Vzhľadom na vyššie uvedené tvrdil, že právomoc rozhodcovského súdu na prejednanie vecí bola daná. Oprávnený je toho názoru, že sú pre podanie odvolania dané dôvody podľa ust. § 205 ods. 2 písm. a) v spojení s § 221 ods. 1 písm. h), § 205 ods. 2 písm. b), písm. d) a písm. f) O.s.p. Navrhol preto, aby Krajský súd v Trenčíne ako odvolací súd zrušil uznesenie Okresného súdu Prievidza, č. k. 16Er/4481/2014-12 zo dňa 30.07.2013 v celom rozsahu a vec mu vrátil na ďalšie konanie, aby sú zaviazal povinného zaplatiť oprávnenému náhradu trov odvolacieho konania v celkovej výške 82,80 eur vrátane DPH (2 úkony - prevzatie a príprava zastúpenia a podanie odvolania zo sumy 3.230,80 eur vo výške á 36,36 eur vrátane DPH (30,30 eur + 20%DPH) + 2x paušálna náhrada nákladov vo výške á 5,04 eur vrátane DPH (4,20 eur + 20% DPH).

Povinný ani súdny exekútor sa k odvolaniu povinného písomne nevyjadřili.

Krajský súd preskúmal vec v intenciách ust. § 212 ods. 1 O.s.p. a zistil, že uznesenie okresného súdu je potrebné ako vecne správne potvrdiť podľa § 219 ods. 1 O.s.p. O odvolaní oprávneného rozhodol bez nariadenia pojednávania odvolacieho súdu podľa § 214 ods. 2 O.s.p., v zmysle ktorého pojednávanie nebolo potrebné nariaďovať.

V prejednávanej veci je predmetom odvolacieho konania oprávneným uplatnený odvolací dôvod podľa § 205 ods. 2 písm. f) O.s.p., t. j. nesprávne právne posúdenie exekučného titulu, ktorým je rozhodcovský rozsudok. Okresný súd po preskúmaní exekučného titulu v zmysle § 44 ods. 2 Exekučného poriadku dospel k záveru, že rozhodcovská zmluva, na základe ktorej bol vydaný rozhodcovský rozsudok, je svojím obsahom v neprospech spotrebiteľa, a preto je neplatná. V danom prípade bola voľba rozhodcu určená jednostranne, pretože podľa zmluvy faktickým subjektom, ktorý definuje, kto je rozhodcom je v tomto prípade veriteľ, čiže oprávnený, pretože tento zostavil znenie rozhodcovskej zmluvy vo svojej vopred pripravenej formulárovej zmluve.

Po preskúmaní veci sa odvolací súd s uvedeným záverom okresného súdu identifikoval. Na dôvody negatívneho rozhodnutia o žiadosti súdneho exekútora na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie na základe rozhodcovského rozsudku odvolací súd v zmysle ust. § 219 ods. 2 O.s.p. poukazuje a akcentuje:

Okresný súd správne uviedol, že predmetnú zmluvu je potrebné posudzovať podľa ustanovení o spotrebiteľskom práve. V spotrebiteľských veciach je pomerne časté, že súd môže prvý-krát poskytnúť spotrebiteľovi z úradnej povinnosti (teda bez akejkoľvek procesnej aktivity spotrebiteľa) účinnú spravodlivú ochranu jeho práv až po podaní návrhu na exekúciu rozhodcovského rozsudku. Základnou črtou spotrebiteľských zmlúv je totiž to, že sú pre spotrebiteľa vopred pripravené a nie je vytvorený priestor na dojednanie obsahu zmluvy alebo jej zmeny. Úver poskytnutý oprávneným túto charakteristiku spája.

Ustanovenie § 44 ods. 2 Exekučného poriadku ukladá exekučnému súdu pri rozhodovaní o udelení poverenia na vykonanie exekúcie preskúmať súlad exekučného titulu so zákonom, a to po stránke formálnej a materiálne, teda i to, či rozhodnutie bolo vydané orgánom oprávneným na jeho vydanie.

Podľa § 243d ods. 1 prechodných ustanovení k úpravám účinným od 1. januára 2015 Exekučného poriadku exekučné konanie na podklade rozhodcovského rozhodnutia vydaného v rozhodcovskom konaní, ktorého predmetom je spor spĺňajúci podmienky podľa osobitného predpisu (zák.č. 335/2014 Z.z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní) vydaného pred 1. januárom 2015, možno začať len do troch mesiacov od účinnosti tohto zákona. Na základe návrhu na vykonanie exekúcie podaného po tejto lehote nemožno udeliť poverenie na vykonanie exekúcie; rozhodcovské rozhodnutie prestáva účastníkov rozhodcovského konania zaväzovať.

Podľa § 243d ods. 2 citovaného zákona na exekučné konania začaté v súlade s odsekom 1 alebo vedené na podklade rozhodcovského rozhodnutia vydaného v rozhodcovskom konaní, ktorého predmetom je spor spĺňajúci podmienky podľa osobitného predpisu a ktoré neboli ukončené k 1. januáru 2015, sa použijú predpisy účinné do 31. decembra 2014.

V súvislosti so skúmaním podmienky v exekučnom konaní, a to (nedostatku) právomoci rozhodcovského súdu (rozhodcu), pokiaľ sa rozhodcovské konanie týka sporu zo spotrebiteľského právneho vzťahu, ustanovenia zákona o rozhodcovskom konaní, ktoré umožňujú účastníkovi tohto konania, aby namietal nedostatok právomoci rozhodcovského súdu pre neexistenciu alebo neplatnosť rozhodcovskej zmluvy v žalobe na príslušnom všeobecnom súde (§ 40 ods. 1 písm. c/), skúmanie tejto právomoci exekučným súdom v exekučnom konaní nevyklučuje (rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 16. januára 2013 sp.zn. 6 M Cdo 9/2012). To znamená, že aj keď účastník rozhodcovského konania, ktorým je spotrebiteľ, nevyužije možnosť spochybniť existenciu alebo platnosť rozhodcovskej zmluvy podľa ustanovení zákona o rozhodcovskom konaní, je exekučný súd oprávnený a zároveň povinný skúmať existenciu alebo platnosť rozhodcovskej zmluvy a v prípade zisteného nedostatku v tomto smere konštatovať rozpor rozhodcovského rozsudku so zákonom, znamenajúci neúčinnosť, a teda nezáväznosť tohto exekučného titulu. V tejto súvislosti zdôraznil princíp „vigilantibus iura sripta sunt“ v spotrebiteľských veciach v konkrétnych súvislostiach (teda v závislosti od konkrétnych okolností), ktorý ustupuje dôležitejšiemu princípu, a tým je ochrana práv spotrebiteľa.

Na podporu tohto názoru odvolací súd poukazuje tiež na rozhodnutie Európskeho súdneho dvora, ktorý v rozhodnutí C - 168/05 uviedol, že na rozhodcovský rozsudok v spore zo spotrebiteľskej zmluvy má súd kedykoľvek z úradnej povinnosti prihliadnuť z hľadiska jeho platnosti, resp. nulity takého rozhodcovského rozhodnutia a nie je potrebné jeho prípadné zrušenie postupom podľa vnútroštátnych predpisov.

Preskúmaním predmetnej rozhodcovskej zmluvy, vzhľadom súd v takto ustanovenom zmluvnom dojednaní nekalú podmienku. Rozhodcovská zmluva uzavretá so spotrebiteľom, ak má byť právom

akceptovateľná ako prejav zmluvnej autonómie, musí byť výsledkom slobodnej vôle oboch zmluvných strán. Slobodná vôľa vyžaduje informácie o možnosti voľby medzi viacerými riešeniami a informácie o tom, čo tá ktorá voľba konkrétne znamená (viď. rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 16. januára 2013, sp.zn. 6 M Cdo 9/2012). Nakoľko tieto podmienky neboli splnené, nemožno považovať rozhodcovskú zmluvu ako podmienku dojednanú individuálne. Dôsledkom takto uzavretej rozhodcovskej zmluvy je, že spotrebiteľ v skutočnosti ešte pred vznikom akéhokoľvek sporu stráca právo brániť sa voči nárokom veriteľa na riadnom súde v mieste svojho bydliska.

Poučenie povinného o dôsledkoch uzatvorenia rozhodcovskej zmluvy s tým, že výber jednej z alternatív riešenia sporu spočíva na žalobcovi, nie je možné považovať za kvalifikované vysvetlenie vážnych dôsledkov rozhodcovského konania, poukázania na rozdiely oproti rozhodovaniu na všeobecnom súde a ponechanie spotrebiteľovi za primeraných okolností možnosť sa rozhodnúť vo vzťahu k rozhodcovskej zmluve. Ide len o zostručnenie obsahu rozhodcovskej zmluvy v tom smere, že oprávnený povinnému uviedol, že bude rozhodovať rozhodcovský súd vybraný oprávneným, a že spor môže byť rozhodovaný aj v súdnom konaní.

Exekučný titul vydaný v rozhodcovskom konaní rozhodcovským súdom, ktorý založil svoju právomoc na základe neplatnej rozhodcovskej zmluvy, nemožno považovať za spôsobilý exekučný titul vydaný v súlade so zákonom.

Odvolací súd uzatvára, že okresný súd v danom prípade správne právne posúdil rozhodcovský rozsudok ako nulitný, vydaný rozhodcom, ktorý odvodil svoju právomoc na konanie a rozhodnutie na základe neplatnej rozhodcovskej zmluvy, teda nejde o spôsobilý exekučný titul podľa ust. § 41 ods. 2 písm. d/ Exekučného poriadku a správne žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol (§ 44 ods. 2 Exekučného poriadku)

Rovnako je potrebné uviesť, že rozhodcovský rozsudok nezakladá prekážku res iudicata, ktorá by bránila tomu, aby vec bola opätovne prejednaná. Neplatná rozhodcovská zmluva nemohla platne založiť právomoc rozhodcovského súdu na prejednanie a ani na vydanie rozhodnutia, keďže v danom prípade ide o nulitný právny akt. Nič preto nebráni oprávnenému, aby si svoje právo uplatnil v konaní pred všeobecným súdom.

Odvolací súd z uvedených dôvodov uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne správne podľa § 219 ods. 1, 2 O.s.p. potvrdil.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné .